

[Albrechtsen]

våben inden for enhedskommandoens område?»

Begrundelse

Under folketingets debat den 13. november 1985, der førte til vedtagelsen af en dagsorden, der klart siger nej til nye eller moderniserede atomvåben, herunder kortdistanceatomvåbnene, var ministeren ude af stand til at besvare spørgsmålet om eventuel placering af disse våben inden for den nordtysk-danske NATO-enhedskommandos område (der findes som bekendt allerede atomvåben inden for dette område, og derfor er det nærliggende at antage, at USA kunne ønske at modernisere arsenalet også her).

Det står jo klart, at der ikke uden folketingets godkendelse må placeres nye eller moderniserede atomvåben inden for et fælles forsvarsområde, som Danmark har et direkte operativt medansvar for bl.a. i form af, at det vil være en dansk officer, der i givet fald overtager kommandoen over NATO-styrkerne i området.

Svar (7/1 86):

Forsvarsministeren (Engell):

Som jeg gentagne gange har oplyst i folketinget, forhandles spørgsmål vedrørende gennemførelsen af Montebellobeslutningen mellem Saceur og de direkte berørte lande, herunder den tyske forbundsrepublik.

For så vidt angår den nærmere sammensætning af de enkelte medlemslandes forsvars styrker, sker denne på grundlag af suveræne, nationale beslutninger, hvori andre medlemslande eller NATO ikke har andel.

Spm. nr. S 451

Til statsministeren (20/12 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Vil regeringen sørge for, at det bliver opklaret, hvad NATO-generalsekretæren mener med, at Danmarks og andre NATO-landes interesser kan blive tilsidesat?»

Begrundelse

NATOs generalsekretær er vel – ligesom den øverstkommanderende, general Rogers – først og fremmest et talerør for de rabiate regeringer i Washington og London, som

dominerer NATO. Derfor er NATO-generalsekretærens kritik af Danmark, Grækenland og oppositionen i bl.a. Vesttyskland vel egentlig ikke overraskende, men naturligvis uacceptabel, især fordi kritikken er garneret med slet skjulte trusler.

Lord Carrington har således givet udtryk for, at nogle lande, deriblandt ikke mindst Danmark, kan risikere, at deres interesser vil blive tilsidesat. Det er nødvendigt, at regeringen afkræver Carrington svar på, hvad der ligger i denne trussel. Betyder det, at Danmark kan risikere ikke at kunne modtage forstærkninger? Hvis det er tilfældet, er det jo kun godt. Men det kan også betyde, at Danmark skal udsættes for politisk pres af forskellig art. Men med hvilke midler? Det må nødvendigvis opklares.

Det må bl.a. opklares af hensyn til vurderingen af spørgsmålet, om det bør føre til udskiftninger i NATO-ledelsen. Hvis der i Carringtons udtalelser ligger en trussel, må han jo tvinges til at gå. Når spørgsmålet ses i sammenhæng med, at Rogers i sagen om neutronbombeplanerne helt givet har ført NATO-ministrene bag lyset ved over for ministrene at påstå, at der ikke findes sådanne planer – planer, som Rogers selv har bekræftet i vesttysk TV – så forekommer det rimeligt at overveje omfattende udskiftninger i NATOs topledelse.

Svar (6/1 86):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Efter det referat, jeg kender af Lord Carringtons tale den 19. december 1985 i Karlsruhe, lagde generalsekretæren vægt på at understrege, at konsultationsprocessen imellem NATOs medlemslande må indebære en gensidig villighed til at høre på hinandens synspunkter, og at det kan rejse problemer for alliancen, når der i en række af alliancens medlemslande synes at være en udvikling bort fra det hidtidige fællesskab om udenrigs- og forsvarspolitikken.

Jeg synes ikke, at der er grund til fra dansk side at blive fornærmet over disse udtalelser. Når man vil gøre synspunkter gældende, må man være forberedt på, at de kan møde modsigelse.

Jeg kan ikke finde nogen begrundelse for at ville se Lord Carringtons udtalelser som et forsøg på at lægge pres på Danmark. Men